

Zodpovedne ďalej

Rok 2018 bol z pohľadu udalostí na slovenskom agropotravinárskom trhu skutočne výnimočný. Odkrývanie podvodov pri prideloванні eurofondov, následná obhajoba čestne pracujúcich poľnohospodárov, množstvá rokovaní k financovaniu agropotravinárskeho sektora alebo aj Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020. Slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo sa v roku 2018 skutočne nenudilo a nenudilo ani verejnosť. Aj vďaka týmto horúcim témam sa totiž o chlebovom odvetví písalo a hovorilo každý deň v hlavných mienkotvorných printových či elektronických médiách. S predsedom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emilom Machom sme bilancovali uplynulý rok a rozprávali sa aj o prioritách pre ten nadchádzajúci.

- **Máte za sebou prvých 8 mesiacov vo funkcii predsedu najväčšej agropotravinárskej samosprávy na Slovensku a jedinej agropotravinárskej samosprávy, ktorá vznikla zo zákona. Nakolko sa vaše úvodné plány vo funkcii odlišujú od skutočnej reality, do ktorej ste sa po májových voľbách dostali?**

„Ten rozdiel je skutočne citelný. Je prirodzené, že sa o predsednícku stoličku uchádzate s určitými veľkými ambíciami. Môžem úprimne a s čistým svedomím povedať, že som sa ich počas celého roka snažil zodpovedne naplňať. Na druhej strane sa však hneď po mojom zvolení odohrávali na vnútropolitickú scénu udalosti, s ktorými nikto z nás nepočítal. Mám na mysli novinármi zverejňované podvody s agrodotáciami, ktoré sa postupne aj vplyvom negatívnych emócií a vyhrotenej situácie dostali až do štádia, kde časť spoločnosti začala hádzať do jedného vreca všetkých poľnohospodárov poberajúcich finančné prostriedky z eurofondov. A tak prvé týždne a mesiace v novej funkcii išli pôvodne plány, o ktorých som hovoril pri voľbách na Valnom zhromaždení SPPK, bokom. Sústredili sme sa na obhajobu všetkých čestne a zodpovedne pracujúcich poľnohospodárov. Dnes, s odstupom času, som rád, že život priniesol aj tieto kauzy. Poľnohospodárstvo si práve kvôli nim viac všimli politici a aj bežní spotrebitelia a ostáva mi len veriť, že začali viac vnímať aj to pozitívne. Nedá sa mi však neopýtať, ako by sa na poľnohospodárstvo a potravinárstvo pozerala spoločnosť, pokiaľ by jej novinári neotvorili oči.“

- **Hovorí sa, že kto nie je v médiách, tak ako keby ani nežil. Využili dostatočne poľnohospodári a potravinári záujem médií o ich prácu?**

Vždy je čo zlepšovať, ale všeobecne si myslím, že sme sa snažili ukázať čo najviac, čo bolo v našich silách. Potrebujeme však naďalej udržiavať záujem spoločnosti o chlebové odvetvie a teda využiť túto pozitívnu vlnu, kedy sú nám médiá informačne naklonené. Máme tu aktivity smerujúce k odstráneniu dvojakej kvality potravín na celoeurópskej úrovni. Poukazujeme na masívne potravinové škandály vo svete, ktoré majú, žiaľ, priamy vplyv aj na našich spotrebiteľov. V tomto kontexte upozorňujeme na fakt, že slovenské potraviny si udržiavajú vysoké bezpečnostné štandardy a sú pod neustálou veterinárnou kontrolou. Diskutujeme o tom, kto je skutočným poľnohospodárom. Z môjho pohľadu neexistuje delenie na malých a veľkých poľnohospodárov. To je nezmysel. Posudzujeme podnikateľov podľa toho, aké výsledky za sebou nechávajú v obciach, v chotári, pri predaji z dvora či starostlivosti o krajinu, pôdu a v neposlednom rade o vlastných zamestnancov alebo pri spolupráci s miestnou komunitou. Z môjho pohľadu je preto každá jedna zmysluplná aktivita vedúca k vyššej propagácii slovenských potravín a vedúca k pozitívnemu zviditeľňovaniu odvetvia na prínos a mimoriadne žiaduca.“

- **Keď bilancujete minulý rok, v akej rovine sa nesie Vaše hodnotenie?**

„Z môjho pohľadu sme počas roka 2018 dosiahli veľa. Ešte bývalé vedenie SPPK začiatkom roka vyvinulo množstvo aktivít, ktorými komora upozorňovala politikov na nedostatočnú výšku štátnej pomoci 2018 v objeme jedného milióna eur. Následne už v novom zložení Predstavenstva SPPK sme v nich pokračovali a dotiahli až do úspešného konca. Som presvedčený, že sme dosiahli lepšie financovanie agropotravinárskeho odvetvia, než sme pôvodne dúfali. Nikdy nebudú všetci poľnohospodári so všetkým spokojní, ale dovoľm si povedať, že najväčšia agropotravinárska komora

na Slovensku urobila v tomto roku pre rezort maximum: presvedčili sme našich politikov o opodstatnenosti vyššej štátnej pomoci a ďalšieho financovania. Máme podstatne vyššiu štátnu pomoc 2019, v nej zakotvenú zelenú naftu, máme odškodnenie za sucho. Za nami je množstvo práce a ešte väčšie pred nami.“

- **Množstvo novej práce súvisí aj s našimi bohatými medzinárodnými aktivitami, ktoré sa znásobili najmä v druhej polovici minulého roka po vstupe do COPA COGECA. Ako sa SPPK pripravuje na aktívne napĺňanie členstva v tejto organizácii?**

„Skutočne by som zdôraznil práve slovo „aktívne“. Ak má mať totiž zmysel naša účasť v COPA COGECA, tak naozaj jedine pri aktívnom presadzovaní vlastných záujmov. Aj preto sme zriadili pracovnú skupinu z vybraných členov Predstavenstva SPPK, ktorá začala koncom roka vytvárať pozíciu SPPK k Spoločnej poľnohospodárskej politike. Našu pozíciu a jej dôvody komunikujeme na domácej pôde a aj v rámci medzinárodných rokovaní vo viacerých platformách, či už je to COPA COGECA, České konzorcium, zoskupenie Krajín troch morí alebo agropotravinárskych samospráv krajín V4. V decembri sme o aktívnom členstve v COPA COGECA hovorili aj našim regionálnym komorám, zväzom a združeniam. Verbujeme ľudí do pracovných skupín COPA COGECA, ktorí budú skutočne aktívne lobiť pre slovenských poľnohospodárov a nie len pasívne prijímať názory možno len zdanlivo silnejších hráčov. Kto pomôže nám, pokiaľ nie najmä my sami?“

- **Čomu sa bude SPPK v tomto roku venovať? Aké sú jej hlavné priority?**

„Všetky naše aktivity budú mať spoločného menovateľa – zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských poľnohospodárov a potravinárov na spoločnom európskom trhu. K tomu potrebujeme mať silnú a stabilnú štátnu pomoc, ktorá bude porovnateľná s financovaním okolitých krajín. Musíme teda prihliadať aj na kroky našich susedov, ktoré intenzívne dotujú úroveň agropotravinárstva v ich domovských krajinách. Potrebujeme zaviesť do praxe manažment riadenia rizík v dvoch úrovniach – na úrovni refundácie časti ročného poistného a rizikového fondu. Potravinárstvu právom patria výhodnejšie úvery, silnejší spracovateľský priemysel. Spotrebitelia tak získajú vyšší podiel domácich potravín v obchodoch, ktoré nie sú dvojakej kvality, sú veterinármi kontrolované, vysledované z poľa na stôl a najmä čerstvé.“

Predseda SPPK zbilancoval rok 2018 aj v krátkom videu

- **Želanie pre rok 2019?**

„Prajem si, aby sme boli súdržní vo vnútri komory. Aby nás nerozdeľovali nepodstatné problémy, spory a ľudská závišť. Veľmi si želim, aby poľnohospodári a potravinári boli odvážnejší, aby sa poučili z vlastných chýb a aby sme rozumnými argumentami dospeli k spravodlivému nastaveniu národnej pozície a strategického rámca k SPP 2020+. Premrhané dve programovacie obdobia v rámci Programu rozvoja vidieka sa už nemôžu opakovať. Som za kritiku, ale konštruktívnu. Za kritiku, ktorú nás všetkých posúva vpred a neubíja. Založenú na reálnych návrhoch uskutočniteľných aj v podmienkach Slovenskej republiky, ako sa pohnúť ďalej aj v tomto roku. Vážme si, čo sme dosiahli a prinášajme múdre a najmä zodpovedné riešenia.“